Źródło:
http://katyn.ipn.gov.pl/kat/polecamy/5960,Maria-Odyniec-nauczycielka-skazana-za-prawde-o-Katyniu-materialy-z-Archiwum-IPN.html
Wygenerowano: Czwartek, 23 listopada 2017, 13:42

Maria Odyniec – nauczycielka skazana za prawdę o Katyniu – materiały z Archiwum IPN

Redaktor: Barbara Niedzielko
Rejestr zmian

Nauczycielka szkoły budowy okrętów w Gdyni w 1951 r. została aresztowana przez Urząd Bezpieczeństwa po tym, jak rozmawiała z uczniami na temat Katynia, gen. Sikorskiego i Armii Krajowej. Została skazana na pięć lat więzienia.

Marię Odyniec oskarżono o to, że „nawoływała uczniów do czynów skierowanych przeciwko jedności sojuszniczej Państwa Polskiego z Państwem sprzymierzonym ZSRR oddziałując na ich psychikę wypowiedziami szkalującymi Związek Radziecki i jego Armię”.

Przyszła nauczycielka urodziła się 2 listopada 1914 roku w Bochni. Była córką Jana Naturskiego, inżyniera górnictwa naftowego i Janiny z domu Górskiej. W 1922 r. rozpoczęła naukę w szkole powszechnej Towarzystwa Szkoły Ludowej, a od 1924 r. w prywatnej szkole urszulanek. Kontynuowała ją w gimnazjum urszulanek. W latach 1933–1938 studiowała na Uniwersytecie Jagiellońskim na wydziale filozofii. Należała do Związku Akademickiego Młodzież Wszechpolska. W listopadzie 1937 r. obroniła pracę magisterską pod kierunkiem prof. Władysława Konopczyńskiego, której tematem była Genowefa z Ogińskich Brzostowska, konfederatka barska. Po odbyciu praktyk nauczycielskich i zdaniu egzaminu z pedagogiki w 1938 r. uzyskała dyplom magistra filozofii i uprawnienia do nauczania historii.

W 1938 r. wyszła za mąż za Tadeusza Szefera, pracownika Referatu Morskiego Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni. Po wybuchu wojny wróciła do Krakowa. Jej mąż, wzięty do niewoli przez Armię Czerwoną, został przewieziony do obozu w Starobielsku i w 1940 r. zamordowany w Charkowie.

Maria Odyniec w 1939 r. rozpoczęła działalność konspiracyjną. Odbierała, tłumaczyła i powielała komunikaty radiowe, przechowywała pieniądze i fałszywe dokumenty dla członków Stronnictwa Narodowego i Związku Akademickiego Młodzieży Wszechpolskiej, którzy przedzierali się na Węgry. W latach 1940–44 prowadziła tajne nauczanie w klasztorze albertynek w Bochni. Od 1943 r. pracowała w dziale kulturalno-oświatowym Narodowej Organizacji Wojskowej Kobiet. W okresie okupacji jako „Piotr” publikowała w konspiracyjnym piśmie „Szczerbiec” m. in. poezję.

Po wojnie zamieszkała w Gdyni. W maju 1945 r. otrzymała nominację na nauczyciela szkół średnich. W latach 1945–1949 r. uczyła w Prywatnym Żeńskim Liceum s.s. Urszulanek Unii

Rzymskiej Zakonu św. Urszuli w Gdyni. Równocześnie zgodnie z nakazem pracy była nauczycielką w szkołach państwowych, m.in. wieczorowym Gimnazjum i Liceum Organizacji Młodzieży Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego w Gdyni, 11-letniej szkole ogólnokształcącej w Pucku, Liceum i Gimnazjum Mechaniczno-Elektrycznym w Gdyni. Współpracowała z redakcją „Dziennika Bałtyckiego", publikując poezję i prozę. W 1948 r. wyszła ponownie za mąż za gdyńskiego adwokata Edmunda Odyńca.

W grudniu 1951 r. została aresztowana przez Urząd Bezpieczeństwa po tym, jak rozmawiała z uczniami Zasadniczej Szkoły Zawodowej Budowy Okrętów w Gdyni na temat Katynia, generała Sikorskiego i Armii Krajowej. Skazana przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Gdańsku na 2 lata, a po rewizji i ponownym rozpatrzeniu sprawy na 5 lat więzienia, do kwietnia 1954 r. przebywała w więzieniach kobiecych w Gdańsku, Grudziądzu, Brzegu nad Odrą oraz Kluczborku.

Nie mogła pracować jako nauczycielka aż do czasu rehabilitacji przez Związek Nauczycielstwa Polskiego. W latach 1955–1957 pracowała w Bibliotece Polskiej Akademii Nauk w Gdańsku, w tym czasie napisała monografię oliwskich organów, wydaną w 1958 r. przez Gdańskie Towarzystwo Naukowe. W 1957 r. wróciła do pracy pedagogicznej, uczyła w Państwowym Technikum Łączności w Gdańsku (1957–1960), w Zasadniczej Szkole Zawodowej nr 2 w Gdyni (1960–1962), w Technikum Chłodniczym (1962–1973). W 1970 r. przeszła na emeryturę.

Od 1967 roku należała do Nauczycielskiego Klubu Literackiego ZNP. W latach 70. publikowała w dodatku do „Głosu Nauczycielskiego" – w „Literackim Głosie Nauczycielskim". Za opowiadania: „Tawerna" (1972) i „Mgła" (1977) otrzymała nagrodę czytelników. Jest także autorką monografii „Gdynia w prasie niemieckiej Wolnego Miasta Gdańska 1920–1939" (1983). Należała do Sopockiego Klubu Pisarzy i Przyjaciół Książki „Brodwino".

W latach 90. ukazały się jej kolejne utwory, m.in.: literacki reportaż z lat w stalinowskich więzieniach „Cela nr 32" (1990), powieść historyczna „Dom pod Campi" (1990), „Między zmierzchem a świtem" (1992), opowiadania „Dzieci zawieszenia broni" (1996). Zmarła 2 stycznia 2010 r.

(na postawie: Małgorzata Smyl, „Maria Odyniec – wspomnienia znad morza i nie tylko", oraz akt przechowywanych w Oddziałowym Archiwum IPN w Gdańsku)

RE 154/51

WNIOSEK

Odpis

Podpis

Protokół konfrontacji

Odpis

Protokół konfrontacji

Odpis

123

Postanowienie

o (odciążeniu do odpowiedzialności karnej)

Gdynia dnia 23 lutego 1982

Sędzia Śledczy Mirosława Tomala Stopień służbowy Podkomisarz

w sprawie Marcinek Piotrzyka 1980r.

Wykonywany sprawy przeciwko Zdzisława Marcin Czesławie o czyn

ustalił, że

Czesława Maria-Teresa w czasie od 23 sierpnia 1980 r.

do 13.XII.1981 r. przebywania jej do lat 16 od grudnia 1981 r. jednak

wykonać zawód w Polsce i Zakładzie Narodowego w Szczecinie

Zdzisła Zawodowej Rodzaj Zbrodnia w Sądzie, zawiadomienie nag.na

Zdzisła. Ja czynem zbiorowego przeciwko interesowi wymiarowi

Nastąpi Prokuratora w ZSRR Podkilkanaście na lat zapobiec wywołaniu

wskazującej "Wiadomo Wszystkich" i jego czynu.

123

ZAKŁADNA WIĘZIENNA

Nakaz przyjęcia

Gdynia dnia 23 lutego 1982 r.

Zawiadomić (kogo)

Podpis

123

ZAKŁADNA WIĘZIENNA

Nakaz przyjęcia

Gdynia dnia 23 lutego 1982 r.

Zawiadomić (kogo)

Podpis

POLSKA
PROKURATURA REJONOWA
w Białej

Postanowienie
o zakończeniu dla odszkodowania

Biała, dnia 20 lutego 1994 r.

Prokurator rejonowy [illegible] w Białej,
po zapoznaniu się z aktami dochodzenia w sprawie [illegible]
[illegible] z art. 13 Dekretu z dnia 27.6.1945r.

Zważywszy:

1. Na podstawie [illegible] sprawy karnej w postępowaniu przygotowawczym [illegible].
2. Na dla zakończenia sprawy [illegible] w materiale dołączonym przygotowawczym.
3. Na przyjęcie kwalifikacji prawnej przestępstwa odpowiednio przepisom prawa [illegible] na podstawie art. 19 § 1 i 1 K.K.P.R.

postanowił:

1. [illegible] specyfikacji prawa [illegible] z dnia [illegible]
dla zakończenia w sprawie [illegible]
[illegible]
[illegible] z przed prawa w art. 13 Dekretu z dnia 27.6.1945r.
2. [illegible] sprawy [illegible] do Wojewódzkiego Sądu Cywilnego w Siedlcach.
3. [illegible] - [illegible]

PROKURATOR REJONOWY
[illegible]

ZAŁĄCZNIKI DO STRONY

Wyrok z uzasadnieniem (pdf, 10.03 MB) Data publikacji 13.04.2017 15:00
Wyrok z uzasadnieniem 2 (pdf, 6.99 MB) Data publikacji 13.04.2017 15:00